

De qua grieten : kluchtspel

<https://hdl.handle.net/1874/36405>

DE

QUA GRIETEN,
KLUCHTSPÉL.

Op den Regel:

De beste Griet die men ter Waerelt vant,
Was die den Duyvel op 't kussen bant.

— *Quod fortunatum isti putant
Uxorum nunquam habui.*

Den laatsten Druk.

TE AMSTELDAM,

By de Erfgen: van J: LESCAILJE en D: RANKE,
op de Beursluis, 1729.

VERTOONERS.

JAN GOET-BLOET.

GRIET MELIS, *zyn Huysvrouw.*

GRIET JANS, *haar beider Dochter.*

AAL, *de Dienstmaagt.*

Mr. ABRAHAM, *een Notaris, vryer van Griet Jans.*

SYMON van BYSTERVELT, }
DIRK DE BEER, } *twee makkers.*

TRYN FLORIS, *een Buurwyf.*

QUA GRIETEN.

Van Goed-bloet wyt.

O lang als een mensch hier leeft, is 't nimmer-
meer te degen. (Vryster verlegen;

Is 't datje noch vryer bent, je bent straks om een

En zieje 'er dan een dieje aanstaat, je wenster meê te zyn
getrouwt, (nagel het hoofd klout.

En nailyks is men gehylykt, of de hant is in 't hayr, ende

Om dat te bewyzen en hoef ik niet veel boeken,

Noch ouwe Philosophen, die 'er veel van schryven, door
te zoeken; (burg slaan,

'k Zel maar myn oogen eens heen en weêr over de Schou-

'k Wed ik 'er geen kleyn partytje zel zien staan

Die myn zeggen niet vreemt vinden, en als ze t'huys ko-
men,

Wel gewaar worden, zo ze maar wyven hebben, dat men
woorden niet en zyn dromen.

Dus mag ik wel zeggen dat niemand vernoegt met zyn
staat,, is; (quaat,, is;

Want een vryer zal meenen dat zonder vrou te leven

En die der een heeft, zal 't rekenen voor plagen,

En bidden den Hemel, dat hy van die Hel mag zyn
ontslagen:

Gelyk ik nu doe, die nu al ('t geen my wel rouwt)

Over de vyf-en-twintig jaren te Buikfloot ben getrouwt;

En federt de eerste maant met myn wyf niet gerust heb
kennen leven,

En ik mag op myn vromigheyt wel verklaren, dat ik haar
tot kyven noyt reden heb gegeven,

Gelyk zommige wel doen, die niet een haastig woort

Van heur vrouwtje verstaan kennen, of zyn straks meê ver-
floort;

En zoo komt het dikwils by dat 'er geen vree in huis,, is,
Neen,

Neen, ik ben van dat soort niet, als zy kyft **ben ik zo**
 bevreest als voor een kat de muys „ is,
 En daarom geloof ik wel gaat ze al wat grover te werk
 Gants lichters, was 'er zo wel tot ontrouwen, als tot
 trouwen, een kerk, (krygen,
Ik liep 'er straks na toe, en ik geloof, 'k zou wel gevolg
Die om de eerste daar te zyn, zouden loopen dat ze na
 haar aëm hygen;
 Et 't is niet vreemt ook, want om de waarheyt te zeggen,
 Daar is geen zwaarder straf als by een quaat wyf t'huys te
 leggen,
 't Is erger ofje bezeten waart, want de droës raakje met
 vasten en bidden wel weër quyt,
 Maar zo een duyvelin moetje eeuwig behouwen tot dat
 jou de doot slyt.
 Daarom zou ik je raën, gy, die noch ongetrouwt deurbrengt
 jou leven, (ven,
 Dat je jou zelve niet zo lichtelyk tot dien staat gaat bege-
 Of draagt van te vooren zorg datje jou vrysters aart „ kent;
 En zo die goet is, zo denkt dan vry datje bewaart „ bent.
 Maar om daar kennisse van te krygen, is 'er meër als men-
 sche wysheyt van node;
 Want de waerelt is vol bedrog, vol aanslagen, en snode
 Praetyken; wat waanje dat een vryster die een quaat
 hoeft het, (het
 Wanneer ze gevryt wort, dat blyken laat? neen, gelooft
 Nimmermeer, want ze zyn te geveynst;
 En schoon dat je 'er één vint, die in alle manieren beleeft
 is, daarom terstont niet en peynst,
 Dat je de beleeftheyt, en goetheyt, zelve hebt gekregen;
 Laat jou haar minnelyke aanlokzelen niet beweegen;
 De schyn bedriegt, daar ken ik je van getuygen:
 Want toen ik myn vrouw vryde, wist ze haar zo te buygen,
 En my met zulken aanminnigheyt te bejegenen, dat ik
 zeyde dat ik 't niet waart „ was;
 Maar toenze agt dagen myn wyf was geweest, betoon-
 denze heur ouden aart „ ras,

Die ze voor myn verburgen had. En onze dochter Grietje,
die na heur moêr hiet, (Griet,)

(Want op datje 't weten meugt, vrienden, myn wyf hiet
Die zel heur moertjes voetstappen wel na volgen.

Als ze by ons zonder vreemt gezelschap is, heeft ze wel
droll'ge

En vreemde zinnen, maar als haar vryer de Notaris
(Die wel zo gauw is als zommige Advokaten, 't geen
yder openbaar is) (te doen,

By heur komt; zo weet zy 'er met zulken beleeftheyt voor
Dat ze iemant deur heur gratieuze minnelykheyt wel mal
zou broên.

Ik bedroefme menigmaal van harten, dat ik moet zien,
Dat ze 'er zo wel te dragen weet, en dat ze 'er meent niet
ien; (dragen

En wat zel ik doen, 't is men kint, zel ik haar vryer voor-
Dat ze een quaat hoeft het, en onverdraagelyke vlagen?
Het hoorde wel zo, maar dan raakten ik ze nimmermeer
quyt; (moêr altyt

Ik wou dat ik 'er van verloft was, want ze helpt de
Tegen my ophitzen, en tegen die alleen heb ik het te quaat,
Daarom dunkt me den alderbesten raat,

Dat ik den Notaris zyn verzoek toe wil stemmen:

Want ik heb gehoort dat die luy een quaat wyf wel ken-
nen temmen;

't Is trouwens ook na dat ze wel zyn geleert.

't Gebeurt anders d'Advokaten zelve wel dat ze van 'er
wyfs worden overheert, (dig zyn,

Ik laat dan de Notarissen staan, die nergens na zo verstan-
Dat kenje allegaar wel denken, want ze kennen geen
latyn, (afem t'effens uyt,

Dan een woord tien twaalf, en dat lappen ze in een
Daar 'er d'Advokaten wel hondert spreken, eêr heur re-
den sluyt. (heyt moet wezen.

Zo ken men dan wel zien dat by d'Advokaten meêr wys-
Dan trouwens d'aanzoeker van myn kint is ook wel be-
lezen;

Daarom heb ik 'er goê moet toe, en ik wil hem myn
dochter toestaan,

Vermits ik al te veel in huys heb aan twee quaên.

*Griet Melis, Griet Fans. Aal, de Dienstmeyd, wast de Vaten,
zingt daar onder, en laat de Schuttel aan stikken vallen.*

Gr. M. **W**at breekje daar, Aal? *Aal.* Niemendal,
Vrou. Och! datze nou niet komt eêr ik
de stikken weg smyt. (een myt.

Gr. M. Ik hoor daar nochtans wat vallen. *Aal.* 't Is niet

Gr. M. Jou handeloze vel als je bent, al weêr een moye
betiel aan stikken!

Aal. Vrouw, 't is myn schult niet, de schuttel was ge-
scheurt, en toe ikze opnam vielen de brikken,

En dit stik bleef in men hant. *Gr. M.* Wat of je ons wys
maakt,

Daar breken zo geen schuttels als men ze effen an raakt.

Jou reukeloosheyt heeft ze met kragt an stikken gestoten;

Dit's al de zeste sint dat je hier geweunt hebt, mienje dat
het me niet heeft verdrotten?

Zyt wel verzekert dat ik het aan je huur korten zel.

Schaamje jou niet, zo de vaten te wassen, jou vuile mor-
zebel?

Fluks lang myn de vaetdoek, en gaat uyt men gezicht,
Jou vodde daar je bent, je bent te luy datje jou gat s'och-
tens uyt het bed licht: (degen.

En als je dan opstaat, zo doeje jou dingen niet half ter

Laat de bezem staan, onze Grietje zel de vloer wel vegen.

Gr. J. Ja, dat zel ik wel doen, spoeje maar hier van daan.

Wy hebbe jou kladden in 't eerst al moê geweest. *Aal.*
Je zoud me dan laten gaan.

Gr. M. Durfje noch spreken, jou eerloze meer?

Bruit hier van daan, pakje doos, en haal die weêr

Van boven. Vertrekt uyt myn huys, ik wilje onder myn
oogen niet zien.

Aal. Dat hoefje geen tweemaal te zeggen, ik dien liever
niet, als dat ik zo dien. (nen.

Gr. M. Jou varken, wat zegje daar? *Aal.* Niet; ik ga bin-
Gr. J.

Gr. J. Wel, wat meentze datwe gek zinnen;
Ziet 'er deuze vloer eens uyt zien, of ze in zeven jaar niet
was gefchuurt. (hebt gehuurt?)

Moertje, waar waren jou oogen, toenje zulken puykje
Gr. M. Ja kynt, men kan van buyten niet zien of de luy
hart kakken of week. (tig leek,

Toen ikze eerst bezag, toen dochtme datze al vry pun-
En nou bevind ik dat 'er geen morsziger uyt ken ko-
men.

Zy het al myn goet van vuylheyt laten vergaan, daarom
zo heb ik voorgenomen (aan de wint,

Haar niet een spelt aan huur te geven, ze mag loopen
En ofze geen geld het, ik wilt 'er niet langhen, ze mag
zien waarze het vint. (wyl uw begeeren

Gr. J. Daar komtze met heur doos. *Aal.* Vrouw, de-
Is dat ik vertrek, zo heb ik hier myn doos, je meugtze
En zien offer ook iets is van 't uw' in: (visiteeren,

Want ik nou heel en al genegen bin, (geven.
Jou last te volgen, en van hier my op een ander te be-
Zo ik jou broot niet eet, daar zyn meêr huizen daar ik
met eeren kan leven.

Gr. M. Gaat ergens op een kamer zitten, dan krygje ge-
makkelyk, en met pleyzier de kost,
Zo kenje noch moy gekleet gaan, en wezen van 't die-
nen verloft: (recht bequaam wezen:

Want daar en dienje niet toe, en tot het ander zouje
Je slaapt gaarn lang, dat kenje dan doen, en je behoeft
geen vrou te vrezen,

't Zel jou groot profyt geven, als de keurige hanen zul-
len na zulken hennetje loopen zoeken.

Aal. Ja wel, ik mag den dag wel vervloeken,
Dat ik eerst men beenen heb gezet in je huys,
Wat komt me hier over? wat wort me hier een kruys
Aangedaan; zou ik me als een hoer laten gebruyken?

Gr. M. Ja, ja tiert zo niet, ik meen, daar je pist, dat
men daar wel een Hoer zou ruyken.

Je bent de beste nergens na. *Aal.* Wat oncer hebje aan
me bespeurt, *A 4* Dat

Datje myn eer en myn eerlyke naam zo scheurt?
Zelje my voor een hoer schelden? dat zweer ik zelje
berouwen:

*k Heb al te eerlyken hart, en te vroomme ouwers ge-
had, om me als een hoer te houwen.

Gr. M. Lieve kynt, die komender dikwils 't aldereerst
an die zo licht kryten. (lekkere ontbyten,

Je zelt ook al de rest slachten, en houwen meê al van dat
En doeje 't niet, 't zel zo veel te beter voor je zelfs zyn.

Aal. Ik was liever dood als dat ik trok aan die lyn.

Gr. M. Gaat maar heen en doet als je zegt. (knecht.

Maar als je immer byslapen wilt, zo neemt een gezont

Die jou straks met kint maakt, zo meugje ergens by de
ryke veur Min wonen;

Want die zyn te gequalificeert, om zelfs heur kinderen
te zuygèn, daar zelme jou wel lonen;

Maar past haar wys te maaken dat je bent getrouwt,

En dat jou man op de vaart, of dood is; of datje be-
slapen bent van een die zyn eet niet hout:

Daar hy nochtans met zulke diere woorden,

Van trouwbeloften, jou tot zyn wil bekoorden:

En op dat al jou zeggen mogt hebben beter schyn,

Zo laatje tranen over jou wangen rollen, 't zal dan wel
gelooft zyn.

Want hoeren en willenze veur Minnen niet hebben, en
ze raakender dikwils eerst an,

Daarom ziet datje jou zaaken wel belegt. *Aal.* Al genoeg
daar van,

Je behoeft geen zorg voor myn eer te dragen. Nou als ik
ik gaan zel, moetje myn huur geven.

Gr. M. Ziet dit onbeschaamde beest, wel hebje van al
je leven!

Ik zou jou gelt geven? ja de droes op je vleys:

Hebje 't hart datje dat nog eens zegt, of denkt het een reys.

Aal. Wel waarom? en mag ik om men huur niet spreken?

Gr. M. Jou schytkous, om datje 't niet verdient hebt;
ik zel jou de nek breken.

Zo je jou niet van hier pakt. Waar hebje dat stik Damast gescholen,

Dat in de zaal lag? *Aal.* Ik weet van 't Damast niet.

Gr. M. Jou varken, jy hebt het gestolen,

Ik wil weten waar 't gebleven is, geeft het weêr, of ik zel na de waarzegger gaan.

Aal. En ik na de Schout om over jou te klagen. *Gr. M.* Gaat klaagt hem dat ook aan.

Aal. Help, help, moort, moort.

Jan Goet-bloet, op dit geschreeuw, uyt.

Jan. Wel Grietje, wat is 'er weêr geschiet van Aaltje?
Gr. M. **W** Je meugtze wel Aaltje noemen, 't is een lief staaltje.

Jan. Wel Aal, hoe hebje 't dus verkurven met men wyf?

Aal. Miester, ik zou de vaten wasschen, en ik nam de schuttels op niet styf,

Maar zo zacht als ik kost; en de een was gescheurt, En mit ik die aanraak, zo breekt hy, en 't stuk bleef in men hand, als dat wel meêr beurt,

En daarom jaagt de vrouw my ten huys uyt, en wil me niet één duyt van men huur geven.

Gr. M. Neen, ik wil 't niet doen. *Jan* Heeftze ook zeker anders niet bedreven?

Zo dunkt het me onredelyk dat de meyt zel vertrekken.

Gr. M. Jan gat, wat hebje jou daar meê te moeyen, hou jy jou harsebekken, (mont,

Ik weet wel hoe ik met de meysjes leven zel, hou jy jou Of het wort straks meê jou beurt, wat bruytme dezen hont.

Gr. J. Wel Vader, je kent ook wel in huys gaan, en laten moeder betyen,

J. G. Dat ik een woortjen ten besten spreek, meugje dat niet lyen?

Dat is van dit half jaar al onze vierde meyt,

Zoo deze ook weg gaat. Meenje dat 'er de buurt niemandal van zeyt?

Onze eer hangt 'er an, 't Schynt of we geen meysjes houwen kennen.

Wy moeten veur de waerelt betoonen dat we eerlyke huys-
houdende luyden bennen.

Ik bidje, op alle vruntfchap, en doet het niet.

Gr. M. Honskling, zwyg ftill, ik wil meester van myn
huys wezen, en flachten Barends Griet,

Die in een half jaar wel tien meysjens het geloft.

Zouwen die varkens myn zin niet doen? waar veur heb-
benze de kost,

En loon? neen beget, na myn pype zullenze springen.

Ik wil jou morsvarken, noch anders doen zingen;

Of spoeytme van de deur, eer ik je 'er met de bezem van
daan smyt.

Jan. G. Ey Grietje, om mynent wil neemt 'er weêr in.

Gr. M. Of je pypt dan of je fchyt,

Het zel toch niet wezen; daarom jou rust hout,

Of ik bruy jou de deur ook straks voor de kop, wat quelt-
me dezen rabout.

De Moer en de Dochter gaan binnen, en smyten de deur toe.

Aal gaat weg.

Jan. G. **H**eb ik flus niet wel gezeyt, dat een quaat wyf
arger als een Hel,, is?

Denkt eens of ik geen reden heb dat ik me quel? wis;

En wat mag het baten dat ik met zuchten myn tyd ver-
dryve?

Ik hebze getrouwt, en het moet altyt myn wyf blyven.

Maar jy, jonge luy, die tot noch leeft alleen,

Wacht jou doch daar voor datje niet en krygt zo een blok
aan 't been.

En nochtans zo zelje daar allegaar na hopen,

En om maar een gezichjen te krygen, jou zelven r'en-
den aafem loopen. (nerlyke trek leyt,

Wat of hier van de reden is? 't Schynt in ons een in-

Die niet te wederftaan is, en dwingt na de meyt.

En dit geloof ik de oorzaak te zyn, dat een Orateur te
Komen, (komen,

Die, om van die zaak te fpreken, op den stoel was ge-

Onder alle zyn redenen ook dit voort bragt:

Indien,

Indien het mooglyk was om zonder vrouw te leven,

Wy vloten al te zaam dit moeyelyk verdriet,

En zouden nimmermeer ons tot dien last begeven;

Nu buygen wy den nek naar 't geen natuur gebiet.

En hy voegde daar noch by: Een vrouw is een nootzakelyk
quaat.

En hierom was het dat een wys man in den Raat,

Als op 't Stadhuis een hokkeling quam trouwen,

De ouders vraagde, en ernstig voor ging houwen,

Wat groter quaat dat alreë gedaan had die jonge bloet.

En alzoe vraagden: Waarom Heer? gaf hy tot antwoord,
om dat hy een wyf hebben moet.

Of zyn vrouw meë Griet gedoopt was, dat weet ik niet,

Ik heb altyt geen behagen in den naam van Griet;

Al zeggen de Latinisten dat het Paerlen zyn, die men
niet moet weg snyten, (keel of byten:

Ik wed ikze om den hals niet draag, zy mogten myn de

Deur de bank en deugenze niet veel, en daar zyn wey-
nig goede, want (op' kuffen bant.

Het spreek-woord luit: 't Was de beste Griet die den Dayvel

Die dat eerst op de waerelt bragt, moet al meë van myn
volk geweest zyn.

En dat ik het alleenig niet ben, die geplaagt word', ver-
mindert noch myn pyn; (ren zeggen,

Daar zynder meë in Amsterdam. Ik heb lefent hoo-

Dat tusschen een Griet en heur man, questie quam om

een snoekshoof, en eens om wat turf aan 't vuur
te leggen, (in 't hayr vatten,

Waar over de woorden zo hoog rezen, dat ze mekaër

En zo krabden, dat 'er bloet langs heur wangen spatten;

Doch ik bender niet by geweest, daarom zeg ik niet een
beet;

Maar zel die laten spreken die 'er beter van weet.

Ik mag na binnen gaan, en zel met beleeftheyt myn wyf
groeten,

Op hoop, datze me nu wat heuzelyker zal ontmoeten,
binnen.

Mr. Abra

Mr. Abraham uyt

Wat is de liefde ook een lastig en zwaar pak?
Ik geloof niet, dat iemand lyden ken een grooter
ongemak,

Als die vryen, en niet weten of het hylik zel gelukken,
En dat ken men niet veur den trouwdag gewaar wor-
den, zo veel nukken

En grepen hebben veeltyts de vrysters in 't hooft.

Zomtyts wordje zo minnelyk ontfangen, dat moet ge-
looft (heer ziel hebt bezeten.

Zyn, datje de eenigste voogtheer van 't hart bent, en
En komt 's anderen-daags weêr, zy zullen nergens min-
der van weten,

En vraagje dan na de redenen van haar veranderlykheyt,
Zy zeggen wy veranderen niet, maar gy hebt jou zelfs
geveylt,

En veur laten staan dat wy jou gunst toedroegen.

Neemje dat dan qualyk, en toont uw misnoegen,

Men zel jou bespotten, en veur een laatkundende nar
schelden. (ken vergelden,

Maar of die vrysters niet weten dat men 't haar ook

En maken haar wys datze van ons vyerig zyn bemint;

Dat ons hart in ligten brant staat, en worden heel ontzint,

Indienze ons langer haar gunst weygeren, daar ons le-
ven in bestaat. (met die praat;

Ik geloof, daar zyn ook al vryers die haar behelpen

En als ze der dochteren hart met vlyen hebben gewon-
nen, (was begonnen.

Dan weg blyven, en laten de zaak staan, ofze noyt

Maar die dat doen zyn daarom te eerlyker niet, zo wel
knecht als meyt,

Ik zouze veur lichtmissen schelden, recht uyt gezeyt.

Dat men een praatjen in 't gemeen maakt met die zoe-
te dieren, (nieren,

Haar geestigheden pryft, ook veel hout van haar ma-

Dat zyn wy schuldig dat we haar volmaaktheyt loven,

En zeggen hoe zy alle schepzelen gaan te boven

In schoonheyt: dat ook die geene zig gelukkig mag noemen

Die met haar toelating van haar gunst zel mogen roemen,
Dat zyn woorden die de kortzeye mede brengt;

Maar in 't byzonder van trouwen te spreken, en niet te meenen, de reden niet gehengt.

Het waar my ook niet mogelyken te vryen, t'en waar de kracht

Van liefde my tot dat werk bragt,

Die ik nu gevoel, en zal tot dien eynde na myn Margrietjen gaan wandelen,

Om met haar, van de echtelyke genegentheyt, die ik haar toedraag, te handelen.

'k Wil stoutelyk aankloppen; want een bloode vryer,
(Daar is niet zekerder die wort zyn leven geen bedyer.

Hy klopt, zy doet zelf open.

Not. **G**oeden avond, Margrietjen; zel ik jou ook verlet doen dat ik wat met je praat?

Gr. *J.* Zo zonderling niet, maar 't is vry wat laat:
De klok is al kartier over thienen.

Not. Kenje dat spreekwoord niet wel? dan komen de vryers die 't mienen.

Had het na myn genegentheit gegaan, 'k had eêr hier geweest.

'k Wierd' op een plaats gehaalt, daar een Testament te schryven was, en de luy waren bevreesd,

Of de dood den zieken had mogen overrompelen, en dan zou de portie in 't deelen

Van 't goet wat sober vallen; door dienze met haar veel

Dan komen zouden: daar het nu op één is gemaakt,
Die daar zeker, tot zyn geluk, weêr heel in is geraakt;

En had hy ook dien bal gemist, hy had het hele spel verloren:

Nu heeft hy weêr wat om zyn Juffrouw te bekoren;

Want dat is 't doch daar het vrouwelyk gesslagt meest op ziet.

Gr. J. En is dat ook der Jongmans voornaamste oogmerk,
niet?

Not. Van het geen dat anderen doen, ken ik niet zeg-
gen, (uitleggen:

Ik geloof daar zynder veel, maar wat myn zin is wil ik
Zou ik iemant tot myn vrouw verzoeken, alleen om 't
goet datze bezit?

Ik lietme liever terstont kappen van lit tot lit.

Neen, uw dienaar is met die gierigheyt niet ingenomen
En 't zyn ook de rechte minnaars niet die om 't geld ko-
men. (tracht:

Gr. J. Nochtans zo ziet men dat al de waerelt na 't goet
Daarom zo dunkt het my geweldig vreemt dat gy 't ver-
acht.

Not. Ik veracht het niet. Maar zegge dat myn zinnen
Niet gestelt zyn om iemant alleen om 't gelt te bemin-
nen:

En 't stryft ook tegens den aart van die regt is verliest.
Die geitlievers zyn van de goutzucht, niet van de min-
gegriest.

Ik ken 'er wel die geen zwarigheid zouden maken,
Gedefloreerde maagden te trouwen, zoo ze maar gelt
hadden, kosten ze 'er aan raken. (vrouw;

Of die de leelykheyt zelve zouden wenschen tot een
En als ze die met haar schat hebben, zo ziet men eerst
hoe getrouw (bordeel in het aër:

Zy haar blyven: zy lopen staâg uyt, en gaan van het eene
En in plaats van haar vrouw gezelschap te houden, passce-
ren den tyd aldaar.

Gr. J. Dat dunkt me niet vreemt dat die dat doen, die
getrouwt zyn aan leelyke wyven.

Hoewel 't haar plicht is, die zo wel als de fraye by te bly-
ven.

Ik ken 'er wel, die moye vrouwtjes hebben, en schoon;
En ze blyvender niet by, maar zyn altyd gewoon
Haar alleen te laten, daar men niet wel aan doet;
Want om gezelschap te hebben zo trouwt het jeugdig
bloet, Ze

Zo datze genootzaakt zyn haar met andere te vermaken,
En hoewel 't in eeren geschiet, zo ken men nochtans het
laken (Jan hennen,

Van quaê tongen niet wel ontgaan, en zo komt het, dat die
Zelver de oorzaak van haar, en van haar vrouws quaê naam
bennen. (ken.

Not. Met regt zyn ze waardig, dat de luyden haar begek-
My zal men anders vinden. Kunnen uw zinnen strekken
Om my uw wederliefde te vergunnen, dat ik nu lang met
smeken heb verzogt? (knocht,

En kryg ik oit het geluk, om met u in d'echt te zyn ver-
Dat myn grootste wensch is, en het eenigste dat ik van
den Hemel begeere....

Gr. J. Wat wout gy dan doen? *Not.* 'k Zal, u zo eeren,
Dat 'er in u noyt zal komen eenig berouw,
Van my tot uw man gekozen te hebben; en zal altyt de
trouw, (len,

Die gy my toont, met zulken ootmoedigen dienst beta-
Als gy noit zoud vermoeden. *Gr. J.* Waar halen
De Jongmans de woorden van daan, die ze spreken? om
onze zinnen

Te steelen, en te trekken tot haar minnen.
Dat gy getrouwt waart, ik geloof gy zoud ook als al de
rest zyn. (aan myn;

Not. Twyffelt gy aan het zeggen? zo neemt een proef
En zo myn woorden dan met de daat niet overeenko-
men, acht me als een boef dan.

Gr. J. Wel zeker, ik moet 'er om lachchen, neemt 'er
een proef van! (houwen.

Quam ik zo veer, ik geloof dat ik je dan wel voort zou be-
Not. Myn ziertje, zel ik dan hoop hebben, om met jou
te mogen trouwen? (geboon.

't Is nu al over de twee jaar, dat ik je myn dienst heb aan-
Wat liefde ik u toedraag, dat weet gy. Och! wouden
de Goôn, (gevoelig wezen?

Dat u myn zuchten ter herten ging. Hoe meugt gy zo on-
Uw oogen hebben my gewont, uw tong kan my weder-
om genezen; Myn

Myn quel zal een eynt hebben, als gy maar uit die lieve lippen, (laat slippen.

Tot behoudenis van myn gewonde ziel, een gunstig Ja

Wat is 'er lichter te doen? gy hebt immers over twee jaar myne trouwe liefde bespeurt,

En kunt gy die noch versmyten? ey! lyd niet dat uw die- naar langer treurt, (te wagen,

Die om uwent wil, zyn lyf en leven niet zou schromen

En't voor een glory rekenen, dat hy in uw dienst mogt eyndigen zyn dagen.

Dewyl ik dan, geheel en al, myn voegen wil na uw zin,

Kunt gy my dan wel minder vereeren dan uw min?

Wat zeyt myn Engel? mag ik my inbeelden dat ik van u gelieft wort? (port,

Gr. J. Wat zel ik doen 't schynt de genegentheynt myn

Om neen, en dan wederom, om ja te zeggen.

Not. Antwoort myn hartje niet? *Gr. J.* Ik zelt met myn ouders overleggen:

En, zonder haar consent, ken ik je geen belofren geven;

Hoewel 'er verscheide zyn die 't doen, en denken dat 'er niets is aan bedreven,

Ofze eerst haar ouders kennen; ze meenen zy moeten 't wel toestaan, (len deurgaan:

En willen zy 't niet consenteren, ze dreygenze met te wil-

En doen 't zomtyds wel meê, maar de eer dieze 'er van hebben, kennenze wel dragen.

Daarom neemt niet qualik dat ik je geen belofren geef veur ik eerst myn ouders zin vrage.

Not. Gy doet als u betaamt; en 't vermeerdert myn genegentheynt: (wat kinder plicht in heyt.

Hier aan bespeur ik uw deugt, om dat ik zie dat gy weet

Zo uwe ouders, die ik ga spreken, toestaan myn begeren,

Ik mag dan wel vertrouwen, dat gy my niet zult deren?

Gr. J. Vertrout het vastelyk en zyt zeker, dat ik je heb bezint. mint.

Not. Vaart wel dan, en denkt zomwylen om een die u be- binnen.

Symon van Bystervelt, Dirk de Beer, wyts

Sym. Wel, *Mon Amy*, waar komje zo vroeg van daan?

Dirk. **W**ik ben gisteren van Enkuyzen gevaren, en kom zo met het veerschip aan.

Sym. Hoe varen de vygen daar al, zynze noch zoet?

Dirk. Ik vertrou ja, maar ik hebber niet in gebeten.

Sym. Hoe! te Enkhuyzen te komen, en geen vygen te eten? gehoort?

Dat is de stad te kort gedaan. Hebje daar niet nieuws

Dirk. Neen; wat zou daar nieuws wezen? het komt daar altemaal van Amsterdam voort.

Dan trouwens, in 't Schip was 'er een die veel van den Zweed en Deen wiit te vertellen.

'k Had lust om te luysteren, en mit ik myn ooren daar na liet hellen, (heb verstaan,

Begostme de slaap t' overvallen, zo dat ik het niet half Anders was ik wel begeerig geweest om te weten hoe of de zaaken daar toe gaan.

Sym. Wel kost de nieuwsgierigheyt de vaak uitje oogen niet dryven?

Je zoud jou handen gebruykt hebben, om de oogschellen te wryven. (ten niet geruft.

Dirk. Het was me niet meugelyk, ik had in twe nach-

Sym. Hoe nu! hadje zo lang by de meyt geweest, en die gekust?

Dirk. Neen voorzeeker: ze hadden me daar een herberg aangeprezen, (wezen.

Daar ik zou t'huys gaan, en, zo ze zeyden, zeer wel

Maar ik bevont recht anders: want de man en het wyf

Waren nacht en dag met knorren en morren doende, en het gekyf

Nam nooyt eynde: dat heeft me myn rust benomen.

'k Wil dat wel zweren, dat ik 'er myn leven niet meêr t'huys zel komen;

Ze zellender ook al heur neering deur verliezen, laten zy 't niet of.

Het scheen noch al een fatzoenlyk huys te wezen, maar
't kyven was te grof.

Sym. Dat gebeurt hier t' Amsterdam ook wel. *Dirk.* Waar?
hier ergens op 't Rockin in een gat?

Maar in geen vermaart huys. *Sym.* Ja al in een van de
grootste herbergen van de stad.

Is 't laatst niet gebeurt dat de man van den huyze uytging
om vis te koopen,

En alzo de gasten vroeg eeten wilden, haastig most loo-
pen,

Gelyk hy deed; en quam spoedig wêer van de vismart
Met een goê zood', die een hongerige maag tart.

Onder andere vis was 'er een snoek by, gantsch niet om
te versmaden?

Hy vraagde wat men die doen zou, zieden, of braden?
Kookten zey de vrouw: wel zeyt hy, zo zelmen het le-
vertjen in de mont leggen,

Alze opgewonden is. Toen wafst, honskling, zel jy
me zeggen

Hoe ik vis zel reê maken? ik wil de staart in de mont
doen.

Bruyt hier van daan, en dekt de tafel; ik raadje niet zo koen
Dat je jou met de keuken moeyt, je zelt my laten begaan,
Of ik zweer 't, ik zelje met de snoek in je bek slaan:
En daar vielenze aan 't vechten, en krabbelen, met heur
beyden;

En offer eerlyke luy binnen quamen, en zeyden,
Om de eer van je huys, zyt stil: zy gingen even dol te
werk.

Dirk. Wie won de stryd? *Sym.* De vrouw raakte toen on-
der, en de man vielder te sterk;

En hy had 'er zo elements op gesmeten,
Dat de borsten, en oogen blauw waren; en de keten
Van den hals aan stukken gerukt. Had ze 'er toe niet wel
geweert,

Datze om zulken beuzeling zodanigen geraas maakte,
is dat zyn huys niet wel geëert?

Dirk. 't Moet wel een overgeven quaat stuk vleys wezen :
Maar nu heur man haar zo wat afgetout heeft begintze
hem nu niet te vrezen ?

Sym. Ja, als de Otter de vis doet, ze is overgegeven quaat.

Dirk. Wel als ze hoort dat men daar zo veel van praat,
En datze deur zulk doen heur volk zou weg jagen,
Zo geloof ik immers datze haar zelven intoomt, en be-
dwingt die vlagen ?

Sym. Wat zouze doen ? zy vraagt na huys noch eer, ze
heeft te quaên aart.

Niet lang na deze questy, zatze 's avonts by den haart ;
Al 't volk was vertrokken, en te bed waren de logee-
rende gasten,

Daar was niemant op, als zy met de man, en twee meys-
jens die de vaten walten :

Komt liefste, zeyd' hy, laat ons ook na bed gaan,
't Wort laat, en de slaap overvaltje, en wy moeten mor-
gen vroeg opstaan. (gat hier,

Daar zy weêr aan 't bulderen ; wat bruytme deuzen Jan
Zel jy me lieten te bed gaan ? nou wil ik noch vier
Aan hebben, en me weêr en weêr deur warmen,
Hoewelze niet kout was : loopt meyd, en haalje armen
Vol turf, en maaktme dit vier groot.

Daar op hy ; zoje 't begint, ik 't weêr om veer stoot.
Zy vloog op met een barst, hebje dat hart een reys,
Jou rekel, dat je 't aanraakt, ik bruyje met een turf op
je vleys. (goyen :

De turf wort aangeleyt, hy stootze om, zy tyd an 't
Daar raken de turven over de keuken te verstroyen ;
Zy malkanderen in 't hayr : de meysjens aan 't moort
kryten,

Tot dat de gasten wakker wierden, die staan op, en zien
daar man en wyf mekaêr smyten.

Een zeker Heer, die 'er t'huys lag, begoft te lachchen
en zey, wel zyn we gekken,

Dat we opstaan ; laarze slaan tot datze moê zyn, ik wilze
niet van mekaêr trekken.

Want hy was dat spul wel gewent. *Dirk.* 't Is hoeren en boeven werk zo aan te gaan, ik kenze voor geen eerlyke luy houwen.

Sym. Op haar eer weet ik niet te zeggen. Heeftze haar laten krouwen

Eêrze getrouwt was, dat is van 'er vryer geschiet, Dieze daar na getrouwt het. *Dirk.* Zy deed wel dat 's hem beproefde of hy goet was of niet.

Maar toen nu dit turf-goyen 's nachts gebeurt was, was ze toen 'sochtens voor de gasten niet beschaamt?

Sym. Ja, als een Ezel die geveesten heeft; zy meent dat haar alles betaamt.

Toenze nu haar boosheyt op heur man, na haar zin, niet uyt kost spoegen,

Wistze niet watze van quaatheyt doen zou om hem te misnoegen.

Het gebeurde zo, als hy 's namiddags wat beschonken was

(glas)

(Gelyk de Waarden hier en daar toegebroght werd menig

Dat zy, om hem spyt te doen, betoonde drollige stuypen:

Want toen hy zat was, ginkze haar zelf ook vol zuypen.

't Was, krygt sluyten met Sek, trarare, trarare, tot dat het hoeft om liep,

En moêr te bed most. Daar lagze toen en sliep:

En maakte haar van onderen, en boven, zo vuyl, dat men zyn neus most toe sluyten;

Wat dunkt jou, zou men zyn zelve zo niet wel uyt de neering sluyten?

Dirk. Ik heb nooyt van diergelyke herbergen gehoord.

Dat het noch gebeurt was buyten de St. Teunis poort,

Men zou 't ten besten of nemen, en denken die luytjes is niet meêr verstant gegeven;

Maar die kennisse hebben hoe men behoort te leven,

En zyn niet waardig dat 'er eerlyke luy t'huys zyn.

Ik bidje laat ons daar eens na toe gaan, en drinken een kanne wyn.

Ik ben recht lustig dat Juweeltjen eens te begroeten.

Sym. Kom spoeden we dan, want ik zal my haasten moeten.

Jan Goet-bloet, Griet Melis, Griet Jans, wyt.

Jan. **G**rietje, dewylje van zin bent Mr. Abraham te trouwen;

Zo moet ik jou, als een vader, deuze les voor houwen;

Voor eerst, draagt zorg datje jou man hertelyk bemint,

Hem vriendelyk bejgent, en gehoorzaam zint:

En in alle minnelykheyt nakomt zyn begeeren:

Het is een deugt van een vrouw datze haar man weet te eeren.

De vrouw moet altyd de minste wezen, dit is een les die ons de Hemel gaf,

En die haar boven haar man verheft, die genaakt voorzeker straf.

Zyt dan uw man onderdanig op dat men alles goets van je mag getuygen.

Gr. M. Zel je myn dochter leren onder de man te buygen?

By get dat zelze niet doen, zo ze anders myn kint wil zyn.

Hoorje wel, Grietje, volg jy de voetstappen na van myn, En leert hem by tyds na jou zin leven,

Kyft hy een reys, daar leyt niet aan bedreven;

Raas jy dan noch eens zo zeer. En dreygt hy te slaan, zo vliegt hem in 't gezicht,

Maakt datje altyt in de voorhaal bent, maar weest zo gek niet datje zwicht.

Gr. J. Moeder ik verzekerje dat ik jou wil zel volbringen.

Ik liet me liever hangen, als dat ik me van een man zou laten dwingen,

Ik wil hem ook in 't begin niemendal toestaan,

Anders zou hy wel meenen dat het altyt zo behoort te gaan;

Maar in den eersten aanvang zel ik hem zo bejeegeen, Dat

Dat hy wel zien zel dat ik Griet hiet, al zou hy my met de nikker zegenen.

Zou ik geen voogt over myn man zyn? dat zou de duyvel doen: (koen.

Onder deuze armen moet hy deur, al was hy noch zo
Gr. M. Zo kynt, daar verheng ik my in, en 't zelme wel zes jaar levens baten.

Je was niet waard datje van me geboren waart, zou je jou laten

Van een man overheerschen. *Jan. G.* Zo styft heur in 't quaat.

Gr. M. Dat jou de duyvel haal, steurje al weêr onze praat, Jezelt jou mont snoeren, of ik... *Gr. J.* Stil, moeder; hout je handen, *Notaris wjt.*

Daar komt myn vryer. Wel waar koom jy van daan?
Not. Ik koom van den (groeten?)

Dam, met meeninge, om u, myn hert te komen be-
En met een uw ouders (die ik zie dat my daar ontmoeten)
Om haar verlof te verzoeken, dat ons hylik mag voort gaan;

Want van u vertrouw ik, je zelt noch jou woord staan?
Gr. J. Zo doe ik. *Notar.* Met uw verlof dan, dat ik na haar toe trede.

Jan G. Wel, Mr. Abraham, wat jaagt jou hier? *Notar.* Maar een bede,

Die ik aan jou te doen heb. De goetaardige zinnen
Van uw Dogter hebben my getrokken om haar te minnen;
En dewyl ik eenige tyd myn genegentheyt haar heb ver-
klaart,

Zo ben ik zo veer gekomen, datze aan my ook de hare heeft geopenbaart.

Nu is myn oormoedig verzoek, dat gy toelaat,
Dat wy met malkanderen meugen treden in den Echten staat.

Jan G. Onze dochter heeft uw verzoek ons aangedragen,
En na dat wy met ryphen raat de zaak hebben overge-
flagen, (zin

En uw beyder genegentheyt bespeurt, zo zyn wy niet van
Jou

Jou tegen te wezen, noch om te stooren uw min:
Maar zyn wel genegen jou tot een Schoonzoon t'ont-
fangen.

Not. Aan my en zult gy anders niet zien, als dat gy aan
een Zoon zoud verlangen.

En u, myn ziel, zel ik een gedienslig man zyn:

't Heeft u gelieft te eyndigen myn pyn,

En myn harte kan nu zyn volkomen vergenoeginge vin-
den, (myn beminde.

Gr. J. Van my en heeft ook niet anders te verwachten
Ik zel zo veel in myn vermogen is, met hart en gemoet
trachten,

U ten dienst te zyn, en op uw bevelen wachten,
Gelyk een deugtame en gehoorzame vrouw betaamt.

Jan. G. Maar watte woorden! of ze heur niet schaamt
Zo valsch van hart te zyn? *Gr. M.* Ik wensch je veel ge-
luks myn kinderen,

Den Hemel zegene uw staat, en laat u nooit iets hinderen.

Jan Goet-bloet, Griet Melis.

Jan G. **G**rietje beliefsje me de sleutel eens te geven van
de kist?

Ik zonder myn mantel uyt krygen. *Gr. M.* Neen ik, hange-
bast.

Ik wil niet uitgegaan hebben; je zelt boven zitten schry-
ven

De rekeningen uyt: en voort in huys blyven.

Wel, waar of hy nou heen wil, deze zoete Vaer?

Jan G. Ik moet eens op een comparitie wezen, en ze wag-
ten my daar.

Gr. M. Ik heb de schyt van je comparitien, ze zellen 't daar
zonder jou wel klaren.

Ik zel uytgaan, je zelt het huys bewaren:

Slaat alle dingen wel gaê, onze Grietje die is uyt.

Jan G. Ik wilder nochtans wezen. *Gr. M.* Wat zegje, guyt?
Ziet deze drogert eens! ik wilder wezen,

En ik wilt niet hebben; wie zelder voogt wezen?

Zel jy uytgaan als ik het niet hebben wil? dat ly ik niet;
Ik zelder een schot voor schieten, hiet ik anders Griet.
Laat zien, als ik weêr kom, of ik je niet t'huys zel vinden.

Griet binnen.

Jan. De duyvel mag hem laten aan een quaad wyf binden.

Daar heb ik gezeit te komen en de mantel is in de kas;
Het huys blyven is niemendal, dat dat de grootste noot
was, (lyden,

Ik zag 't over te brengen; maar het schempen dat ik moet
Spyt my het meest, en dat ken ik niet vermyden;
Want ze weten allegaêr wel dat ik by myn wyf onder con-
tributie ben,

En wat zel hy doen die anders niet ken?

Zie daar, dat ik 't alleen was, ik zouder van dollen,
Nou zynder noch meêr die met die wagen hollen;

Ik heb het noch van 't quaatste niet, daar zynder die meêr
verdragen:

Die niet een oortjen aan gelt hebben, of moetender heur
vrouw om vragen;

En dan weêr rekenschap geven tot de minste duyts:

En die 'er zo aan valt is, die is genoeg gebruyt.

Symon van Bystervelt, Dirk de Beer, uyt.

Sym. Daar hebben wy nou geweest. Wat dunkje van
dat staaltjen?

Heb ik je de waarheyt niet gezeit? *Dirk.* 't Is een amme-
raaltjen.

Maar is daar in huys altyd zulken hel? (wel.

Sym. Ja dikwils noch arger, dat weten de bureu altemaal

Dirk. Het dunkt me vreemt dat 'er noch een Meyt in huys
wil blyven.

Sym. Ja, ze kender wel zes in een half jaar uyt kyven.

En dit is noch dat puykje, dat zo vileyn van een anders
doen wil spreken.

Je raat niet hoe gruwelyk zy de luy met heur rekeningen
heeft uytgestreken,

Die zo gedloos zyn, dat het zonde is dat men 'er van praat.
Zy sloot nu laaft een rekening voor eenige Heeren van
Die de zelve met verschriktheyt deurlazen? (Staat,

Zy riepen haar, en vraagden of ze de Heeren aanzag voor
dwazen, (teeren?

Die niet wisten dat men in die tyd zo veel niet kost ver-
Want zy hadden 'er wel opgeler wat zy gehad hadden.
Doen was 't myn Heeren, (halen.

Alle ding is kostelyk; en wy moeten het beste van de mart
't Is wel zeydenze, men zel u betalen,

Hoewel 't Conscientie werk is: maar verwacht ons niet
meêr in je huys.

Daar op vertrokkenze; en toenze weêr quamen, gin-
genze op een ander t'huys.

Dirk. Gaat ze zo aan, zo geeft het me geen wonder dat
ze de goude ketting om den hals het; (slet.

Want 't is niet lang geleên, doen was ze noch maar een
Maar ziet, wie komt ginder aanstreven?

Sym. Zo my de kennisse niet heeft begeven,

Zo is het Mr. Abraham, die nieuwgetrouwde man.

Dirk. Kom late wy hem veel geluk wenschen, en spre-
ken hem an. *Notaris uyt.*

Sym. *Bonjour, mon mestrre*, veel geluks; hoe kan u dezen staat
al behagen?

Not. Heel wel; 't is noch te vroeg om te klagen.

Dirk. De Hemel is u wel gunstig geweest, met u zo een
Paerel te vergunnen. (nen.

Ik wensch u al 't geluk, dat men iemand zou wenschen kun-

Not. Ik bedankje. Ik ben met myn deel zeer wel te vreên.

Messieurs, eens ververst, en beziat myn Wyfsen eens,
laat ons naar mynent treên.

Kom in, Messieurs. Ik bidje blyft daar niet buyten.

Griet Jans, al kyvende.

Waar wilje daar heen? ik wil niet hebben datje de
kamer zelt op sluyten,

Wat gebruy zel hier wezen, zelje myn huis vuil maken?

Not. Lieffte, deze luy hebben my van eenige zaken Te spreken, en daar zoude ik gaeren meê binnen gaan.

Gr. J. Je meugt dat in 't veurhuis doen, ik wilder niet toe verstaan.

Not. 't Schynt vrunden de kamer is effen schoon gemaakt, en de Amsterdamsche Vrouwtjes zyn wat zindelyk.

Wy mogen hier neêrzitten: men kan u hier zo mindelyk Als in een kamer ontfangen. Lieffte, laat de Meit eens

tappen.

Gr. J. Het mag 'er niet beuren. *Not.* Zo doe jy 't dan eens. *Gr. J.* Ik wouje liever opje huit lappen.

Wat bruytme dezen gek, wilje me gebruiken voor je Meid?

Not. Neen ik hartje. Maar om datje hebt gezeit

Dat de Maagt verlet was, heb ik je 'er vriendlyk toe verzocht.

Ik zelt zelve wel gaan doen. *Dirk en Sym.* 't Is niet nodig. *Gr. J.* Dat je 't ook eens docht.

Waar heen daar? de kelder is toegeslooten.

Not. Lang me dan de sleutel. *Gr. J.* Ik wou jou liever buyten de deur stooten.

Hebje malkander te spreken: zo doet het; maar ik wil geen gedrink zien.

Not. Hoe heb ik het metje? zel jy me gebiën

Wat ik doen zel? 'k Wil getapt hebben. Ben ik geen voogt? *Gr. J.* Houd je bakhuys.

Jy voogt? jy voogt? ja daar de turfleyt, of in 't kakhuis.

Kinderen kykt eens uyt, wie dat my hier meent te dwin-gen!

Laat ikje eens onder de hoet zien: ja wel watte dingen Is mostert: ey zie hier myn voogt! *Not.* Wel Grietje, hoe hebben wy t'zamen?

En wouje jou niet voor my, je zoudje ten minsten voor deze luy schamen.

Het is onfatzoenelyk zyn Man een dronk te weigeren.

Gr. J. Je zelt 'er toch niet toekomen, al zou alles 't on-derste boven steigeren.

Meen je my iets te doen het gene ik niet wil?
 Je zelt 'er niet aanraken, al waar je met je tien en, dus houd-
 je maar stil.

Not. Wel, zo zel ik het slot gaan in stukken smyten.

Gr. J. Jou hontsfot, waar loop je heen? dat je de duyvel
 haal, hey.

Griet Melis wyf.

Gr. M. **W**at let je te kryten? (len in.)

Gr. J. De rekel komt hier met zyn dronke vel-
 En loopt na de kelder om wyn te tappen, tegen myn zin.

Gr. M. Wel kost je 'er niet op slaan? ben je gek dat je 't ver-
 draagt?

Ly je 't eens, zo zelve altyd zo worden geplaagt.

Dirk. Wat helleveeg is dat: ô hemel! wil me voor een
 Wyf bewaren. (de hairen)

Sym. Ik zou dat niet verdragen; maar ik zou ze slepen by
 Langs het huis. En doet hy 't niet, hy zelder zyn leven
 geen deeg van zien. (te biën.)

Dirk. 't Is zeker nog wat te vroeg, om mekaêr zo goên dag
 Daar komt hy, ik loop weg. *Dirk en Symon binnen.*

Not. Waar is myn gezelschap daar gebleven?

Gr. J. Weet ik 'er van? *Not.* Die heb je daar weg gekee-
 ven. (als ik het niet begeer?)

Gr. J. Jou zakereelzen helhont, zelve in de kelder gaan
 Zo je dat hert eens weêr hebt, zie daar ik zweer,
 Van deze vuisten zelve proeven. *Not.* Wel Grietje, hoe
 heb ik het hier?

Wat let je? tot wat eynde maak je dit getier?

Gr. J. Om dat je tegen myn zin doet. Durf je dat noch
 vragen?

Zo 't weêr geschiet, geef ik u niet de bast vol slagen,
 Zo wil ik een Hoer wezen. *Not.* Wel Moeder, lyd gy
 dat uw kint, (de wint;

Haar man, in uw byzyn, zo bejegent? *Gr. M.* Bruit aan
 Of aan de galg, daar gy hoort. Zult gy ietwes tegen myn
 dochters zin doen?

Not.

Not. Deze twee zellen mekaër noch dol broèn. (wyf;
Ik bender hier ellendig aan vast. Hoort, moeder, en gy,
Indien gy met deze parten voort gaat, en dit gekyf
Niet achter laat, als 'er volk in huis koomt,
Zo zel ik 'er een ander manier opzetten, en maken dat gy
voor my schroomt.

Dezemaal om dat het de eerste is, zie ik het noch deur
de vingeren? (ooren slingeren

Maar zo het weër beurt, zo zel ik u zo elements om de
Dat het u heugen zel. *Gr. J.* Dan moest gy zo doen; wat
bruitme deze gek.

Zelje me dreigen? daar is 'er noch een voor de bek,
Jou duyvel als je bent. Gy bent gelukkig dat ik u 't ge-
zicht niet uytrok. (nuk,

Zultge me dreygen te slaan? ik kryg straks wel een andere
En trap u terstont onder myn voeten,
Dat je bloed spuygt. Ik zel u, pisdief, wel anders groeten.
Zo jy myn weër dreygt.

Jan Goet-bloet, wyt.

Jan G. Maar Grietje, laat dit kyven (blyven.
M En bulderen, is het meuglyk, dog achter
Wat meugen de Buren denken? *Gr. J.* Schyt Buren, zel-
me die rekel dreygen te slaan?

Gr. M. Houd jy de snater, of gy raakt 'er straks ook aan.

Gr. J. Wat hebt gy u daar in te steeken? kunt gy niet
zwygen? gants wonden.

Jan G. Voed kinderen op, voed op jonge honden,
Daar hebje noch quispelstaarten of. Kint weet je wel
dat het is uw man? (van.

Gr. J. Wel laat het men man wezen, daar heb ik den brui
Ik schyt in zo een man. Laat die schelm eens weër be-
ginnen. (nen.

Gr. M. Koom, laat die fielten daar staan, en gaan wy bin-
Bey de Grieten binnen, en smyten de deur toe.

Noe. Hy is 'er wel ellendig an die arm is, en niet en heeft
om af te leven.

Noch ellendiger, die de Hemel ziekte, en gedurige gebreklykheit heeft gegeven.

Maar de ellendigste, en zwaarste hartpyn, Lyden die geen, die met een quaat wyf altyd geplaagt zyn.

Jan. G. Zeun, daar hebje gelyk in. Want die arm zyn, kunnen noch haar fortuyn zoeken,

't Zy door 't werken, of met den degen, of deur de boeken: (ren,

Daar is nog altyd iets daar men de armoë meê kan wee-

Maar een vrouw, die je getrouwt hebt, ken je nimmer weg keeren,

Al was 't de duyvel selfs. *Not.* En nochtans moet ik 'er my van ontslaan:

Want dus huys te houwen en dient niet. *Jan. G.* Wat, wilje dan van heur gaan;

Not. Ja, duyzentmaal liever, als zo te leven.

Jan. G. En doet dat niet, want men zel jou zo wel als haar schult geven.

Het zel straks wezen, daar 'er twee kyven, hebbenze allebey ongelyk.

Het zel wel beteren, toef noch wat, eêrje neemt de wyk.

Not. Had ik 'er zulken quaê kop in vermoed, ik hadze nooyt verzocht.

Jan. G. Had jou 't verstant niet blind geweest, dat hadje wel gedocht,

Toen je de moêr kost. Hebje nooyt hooren zeggen, Dat Uylen haar leven geen Paauwen eyeren leggen.

Not. Jy zoud zorg gedragen hebben datze wat beter was opgevoet:

Dat was jou plicht, en die dat niet doet, Die is niet waardig dat hy den naam van een vader drage.

Wat raat nou, om haar of te leeren die vlagen? Zel ik 'er op slaan, en passen met een eynd houts wat te raaken?

Neen, ik hou van 't wyve smyten niet. En ook zo mogt ik het noch erger maaken,

Gelyk leest een deê, die met slaan veel dogt uit te regten: Als

Als ook geschiede : want in 't eerst kevenze maar , en
nu doenze niet dan vechten ,

Die weg wil ik niet in. Ik hebme wel wys laten maken ,
Dat der kinderen herffenen zeer ontstelt worden door het
veel waken ,

Wanneerze in haar jeugt niet genoeg worden gewiegt ;
Uw dochter , geloof ik , heeft daar meê gebrek van : ik
bidje datje niet liegt .

Heb je 'er in haar jeugt , in de wieg , niet dikmaals hoor-
ren kryten ? (zouze doot smyten.

Jan. G. Ja , wel zo hart , dat , hadze verstant gehad , men

Not. Wel , zo heb ik een recht middel gevonden , om
haar te breken dien kop. klop.

Blyft hier een weynig staan , tot dat ik hier naast aan-

Tryn Floris , wyt.

Tryn. Wel Buurman , wat jaagt jou hier ? *Not.* Dat
zou je in zeven jaar niet vermoeden.

Ik bidje neemt myn vryigheyt ten goeden.

Ik koom hier eens naar je wieg zien , (te lien.

Jy gebruyktze tog niet , en ik hadze gaeren een oogenblik

Tryn. Ik geloof niet datje vrouw alreê is bevallen , datje
daarom komt zwermen. (hoorde kermen.

Not. Neen , 't is noch zo na niet. *Tryn.* Me docht ikze flus

Not. Ik zegge 'er kermen tegen. Ey lieve , help me voort.

Tryn. Daar is de wieg. Hebje iets meer van doen ? 't kost-
je maar een woort. (wieg beginnen ?

Not. Ik bedankje. *Jan G.* Wel hey , wat wilje met de

Not. Laat my begaan , dat zel je straks wel bevinnen.

Daar zel ik jou dochter in wiegen , 't geen jy verzuymt
hebt in heur jonge tyd ,

Zo haastze voor den dag komt , ik haar hier in smyt.

Griet Jans , wyt.

Gr. J. Wel , zwynskop , hoe vaarje ? lustje noch wat
van myn handen ?

Hy dreygt haar.

Dreygje me weêr ? nou zel ikje by get anranden.

Not.

Not. Dat waren de koten die ik zocht. Nou zel ik je dien kop dwingen,

Hier in de wieg als een kint, en luyftert naar myn zingen.

Zo zelmen die boze wyven temmen, ja, ja, ja.

Al zouwenze in heur tranen zwemmen, ja, la, la.

Gr. J. Zegt, jou geweldenaar als je bent, wat hebje hier mee voor; (niet hoor.

Not. Jou oplopende zinnen te stillen. Slaap, dat ik je

Gr. J. Ontbint me dan, ik zel nooyt meêr tegen u kyven.

Not. Neen, Je moet daar noch wat leggen blyven,

Tot datje beleefder spreekt, en my om vergifnis bid.

Gr. J. Man, dat ik tegen jou misdaan heb, vergeeft me Ik zel me nooyt meêr tegens jou verzetten. (dit;

Not. Wel, ik maakje los, maar je zelt voortaan letten,

My, in alle billikheit, gehoorzaam te zyn,

Luyfteren niet naar 't oprokkenen van je moeder, maar naar myn.

Je belooft immers datje jou naar myn zin zelt schikken;

Gr. J. Ik had liever dat jou de duyvel haalde, en brak den nek aan stikken.

Zo zel ik me naar uw zin stellen, en slaan u dien bek plat:

Jou scherluyn, ik zelje jou vrou leren wiegen. *Not.* Wat?

Je hebt niet lang genoeg in de wieg gelegen,

Zie ik wel. 't Sa weêr an, nu zel ik je wel ter degen

Suffen.

Hy smyt haar weêr in de wieg.

Griet, na een groot getier gemaakt te hebben, spreekt:

G. J. Jou schelm, jou vagebont ik zeg datje me los laat.

Not. Is 't kindje noch wakker, en 't hoofje noch quaat?

Hy zingt. Wyze: zuye, zuye, zeuntje. &c.

Zus, ey zus, myn Lammetje,

Wilt jou hoofje buygen:

'k Zel jou dan een mammetje,

't Avond laten zuygen;

Ey myn Schaapjen doch wat rust,

Want dan wordje straks gekust,

Wilt 'er jou toe vuygen.

Wel wat zegje nou? Zel je jou quaê parten laten?

Gr. J. Ja 'k. *Not.* Dat hebje flus ook beloofst; 'k weet niet of ik je praten

Geloven mag. *Gr. J.* Ik beloofje als een deugdzaame vrouw; En acht me niet waardig jou wyf te wezen, zoo ik me woord niet hou.

Not. Ik ontbinje weêr. Valt nou op je knien, en zegt dat je 't nooyt meêr zelt beginnen.

Gr. J. Hartslieffte man, Vergeef het my, ik zel voortaan myn zinnen,

Besteden in 't overdenken waar ik u meê behagen kan; En dewyl gy myn Abraham zyt, zel ik jou eeren als Sara haar man.

En myn oogen zellen voortaan letten op uw wenken, In 't kort, je zelt al van my hebben, datje van een vrouw zoud denken.

Not. Staat op, en geloof dat ik dit uyt myn zin stel, Ik lief u hartelyk, en gy kent myn min wel.

Maakt dat gy, als 't behoort, voor my komt buygen, Zo zel ik u ook van myn genegentheyt overvloedig getuygen.

Gr. J. Aan my zult gy niet anders zien als jou lust.

Not. Wel, hier op word gy weêr aangenomen en gekust.

Jan. G. Ik wil beget myn wyf ook gaan wiegen.

Not. Is 'er iemand onder den hoop die hem van zyn wyf laat bedriegen,

Of dwingen, en die geen raad voor haar quaat hoeft weet, Die brengze by my, ik zelze helpen om niet een beet.

Victi, quandoque resurgent.

E Y N D E.